

Tollbamondás

4. évfolyam

Lotz János Amerikában élő fia, Charles Peter Lotz örömmel értesült arról, hogy az idei tanévben 3350 diák jelentkezett a Lotz-versenyre Magyarország összes megyéjéből és Erdélyből. Az országos szervezők ebben a tanévben két újítást vezettek be. Az egyik az volt, hogy meghirdették a versenyt a 9. és 10. évfolyamosoknak is. A másik változás a 4.-eseket érintette, mert kibővítette a megmérettetési lehetőséget Tolna, Baranya, Somogy és Heves megye mellett más megyékre is. Így a 2015–16-os tanévben bekapcsolódnak versenyünkbe a Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar, Komárom-Esztergom, Pest és Veszprém megyei 4.-esek is.

Útmutató a tollbamondáshoz

Charles Peter Lotz nevét nem írjuk fel a táblára, mert az iskolai forduló tollbamondásában már szerepelt ez a név.

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos pontszámból.

A vesszők helyét mondjuk meg!

Hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy a dátumot és a számokat ne betűvel, hanem számokkal írják. Minden diák tollal írjon!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden gyerek végez.

Szövegértés - megoldások

1. Rakd időrendbe számozással az eseményeket! 5/

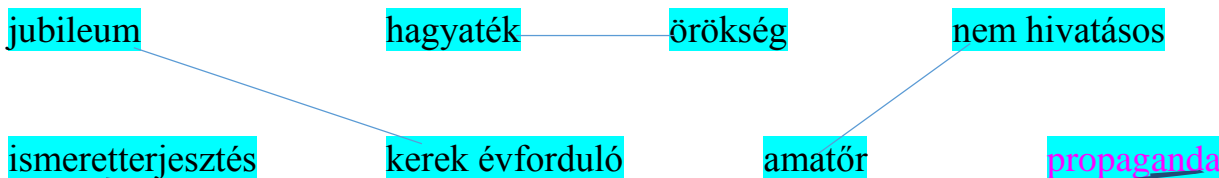
a) A gimnázium alapításának 150. évfordulója.	2. 1956
b) Lotz János születése.	1. 1913
c) <i>A Lotz János útja</i> c. könyv kiadása.	3. 2006
d) A legutoljára megrendezett Lotz-verseny.	5. 2015-2016
e) A bonyhádiak megtekintik a Lotz-hagyatékot.	4. 2014

(Az évszámok nem kellene a pontos megoldáshoz.)

2. Válaszolj a kérdésekre! 5/

- a) A szövegben hány könyvtár szerepel? **négy**
- b) Hány országban folyt eddig a Lotz-kutatás (a szöveg alapján)? **három**
- c) A kutató tanárnő leánykori neve V betűvel kezdődik? igaz *hamis* (Húzd alá a választ!)
- d) Az amatőr helytörténésznek Zsolt is lehet a keresztnéve? hamis
- e) Idén pontosan Lotz születésnapjára esik a döntő? *igen* nem

3. Kösd össze a szavakat a nekik megfelelő jelentésekkel! 4/

4. Aki keres, talál! 6/

- a) Keresd ki a szövegben szereplő magyar és külföldi városok neveit! (Elemenként 0,5 pont)

Oszaka, Stockholm, Uppsala, Bonyhád 2 pont

- b) Mindegyik város betűi között felfedezhetsz egy-egy 3-4 betűs magyar szót. Írd le őket!

Oszaka: SZAK, KOSZ

Stockholm: HOL, KOS, KOHOL

Uppsala: LAP, PALA

Bonyhád: HÁNY, HON

Elemenként 1 pont, DE MAXIMUM 4 PONT ADHATÓ!

Helyesírás - megoldások

1. Húzd alá az alábbi mondatok hibásan írt szavait! Írd le a vonalra helyesen a mondatokat! (A pontszám nem a hibák számát jelöli.)

Az egyik pécsi óvodában folyton ordítanak a gyerekek.

A sűrű hóesés miatt újabb hótörzések akadályozzák a nyugodt közlekedést.

Higgy nekem, ez a jóízű fagyi gyógyír lesz a bánatodra!

A színes tollú papagáj a hőség elől egy terebélyes fa gallyainak árnyékában bújt el.

Minden egyes hibáért 1 pontot kell levonni a maximálisan adható 15-ből.

2. Töltsd ki a következő tipposzlopot! Ha szerinted a zárójelbe tett betű rövid alakjával kell írni a szót, akkor 1-et írsz, ha a hosszú alakjával, akkor 2-t, ha röviden és hosszan is lehet írni, akkor X-et! 14/

1=rövid mássalhangzó

2=hosszú mássalhangzó

X=rövid és hosszú is lehet

	Tipp
1. to__ (l, ll)	X
2. szá__dos (l, ll)	2
3. e__ütt (gy, ggy)	1
4. ka__a (sz, ssz)	X
5. ter__el (v, vv)	X
6. e__ (dz, ddz)	X
7. szégye__ (l, ll)	2
8. oko__an (s, ss)	1
9. fe__ (n, nn)	X
10. va__omás (l, ll)	2
11. ka__og (t, tt)	2
12. kö__eny (p, pp)	1
13. me__ek (gy, ggy)	X
13+1. na__ol (s, ss)	2

3. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1–3.) jelöld a helyes sorrendet! 6/

- a) Kamill 1 – Kamilla 2 – Kamillát 3 1-2-3
- b) odamer 3 – ódai 1_ – odamegy 2 3-1-2
- c) kaszál 1 – kassza 3 – kaszkadőr 2 1-3-2
- d) pupák 1 – púpos 3 – pupilla 2 1-3-2
- e) egér 2 – éger 3 – Eger 1 2-3-1
- f) kamasszal 2 – kamaszszerelem 3 – kamaszság 1 2-3-1

Csak a teljesen hibátlan megoldásért jár soronként az 1 pont!

4. A tagadó mondatok mellé írd az állító mondatokat a példa alapján! 6/

Pl.: Nincs elég pénzem. **Van elég pénzem.**

Nincs meg a sapkám. **Megvan a sapkám.**

Nem kell megenned az ebédet. **Meg kell enned az ebédet.**

Nincs el jól egyedül.	Jól elvan egyedül.
Nincs eltörve.	El van törve.
Nem kelt meg a tészta.	Megkelt a tészta.
Nem vagyok oda az autókért.	Odavagyok az autókért.

5. A következő betűjátékban alkoss a példa alapján új szavakat, és írd le őket helyesen!

10/

pl.: sakál (sz) → szakáll

szalma (d) → Dalma

boka (m) → móka

király (s) → sirály

fejes (h) → helyes

adu (o) → odú

mulya (t) → tuja

ballag (sz) → szalag

zsúrit (s) → sűrít

lakói (m) → makói

vesz (l) → lesz

kinél (m) → minél

hátra (m) → Mátra

6. Ismerd fel a szabályt, majd folytasd a sort további két tetszőleges példával!**4/**

- fűrj, fajd, jégmadár, **papagáj, varjú, héja, szajkó...** *(Csak madárneveket fogadjunk el!)*
- maradt, odaadta, megkezdte, **elfáradt, elfeledte, mondta...** *(Csak igéket fogadjunk el!)*
- tanú, gyanú, fiú, **búcsú, háború, koszorú** *(Csak főneveket fogadjunk el!)*
- barna – Barna, japán – Japán, **ibolya – Ibolya, álmos – Álmos, alma – Alma...**

Összesen: 60 pont**Elért****pontszám:**
